

Витяг з Доповіді Державного департаменту США про торгівлю людьми від 16 червня 2009 р.

УКРАЇНА (Контрольний список другої групи)

Україна є країною походження, транзиту та, у меншій мірі, призначення для чоловіків, жінок і дітей, які вивозяться за кордон з метою комерційної сексуальної експлуатації та примусової праці. У 2008 році 47% жертв торгівлі людьми, які отримали допомогу від Міжнародної організації з міграції (МОМ) та партнерських громадських організацій у регіонах, постраждали від сексуальної експлуатації, 3% були примушені займатися жебрацтвом і 49% піддавалися іншим формам трудової експлуатації. Українських жінок перевозять до Росії, Польщі, Туреччини, Італії, Австрії, Іспанії, Німеччини, Португалії, Чеської республіки, Об'єднаних Арабських Еміратів, Великобританії, Ізраїлю, Греції, Лівану, Беніну, Тунісу, Кіпру, Боснії та Герцеговини, Угорщини, Словаччини, Сирії, Швейцарії, США, Канади та Білорусі. Жінок примусово залучали до секс-індустрії, або примушували працювати в якості домогосподарок, у сфері обслуговування, на текстильних або інших підприємствах легкої промисловості. Більшість чоловіків-жертв торгівлі людьми експлуатувалися у Росії та інших країнах переважно в якості будівельників, робітників на заводах та у сільському господарстві, або моряків. Було ідентифіковано три випадки, коли чоловіків примушували займатися незаконною діяльністю, як-то розбирання крадених автовок на запчастини для їх подальшого продажу на чорному ринку. Дітей часто продавали з метою сексуальної експлуатації або примусового жебрацтва. Україна продовжує бути країною транзиту для жертв торгівлі людьми з Центральної Азії або Росії. Всередині країни людей продавали з метою трудової експлуатації у сільському господарстві та сфері послуг, сексуальної експлуатації та жебрацтва. За інформацією МОМ у 2008 році одного чоловіка з Білорусі було продано в Україну з метою трудової експлуатації. Безпритульні діти або діти із сиротинців є особливо уразливими до торгівлі людьми в Україні.

Влада України не повною мірою дотримується мінімальних стандартів щодо викоринення торгівлі людьми, проте вона докладає до цього великих зусиль. Але незважаючи на це влада не продемонструвала прогрес у покаранні торгівців людьми і причетних державних службовців, а також у наданні достатньої допомоги та підтримки потерпілим, тому Україну було внесено до контрольного списку другої групи.

Рекомендації для України:

Забезпечити засудження торгівців людьми до відповідних термінів позбавлення волі; вжити заходів до подолання причетності державних службовців до торгівлі людьми; продовжувати проводити спеціалізовані навчання для прокурорів та суддів; збільшити фінансування, що спрямовується на захист та допомогу потерпілим від торгівлі людьми; розробити механізми, якими правоохоронні органи керуватимуться у випереджувальній ідентифікації потерпілих та їх перенаправленні для отримання відповідних послуг; вжити заходів для забезпечення дітей-потерпілих від торгівлі людьми спеціальним захистом та допомогою; розглянути можливість реалізації ініціатив, направлених на потенційних користувачів послуг секс-індустрії та примусової праці задля зменшення попиту на торгівлю людьми.

Притягнення до відповідальності

У звітному періоді Уряд України продемонстрував прогрес у розслідуванні та передачі до суду справ про торгівлю людьми з метою трудової експлуатації, хоча ці зусилля були затьмарені неадекватними покараннями, призначеними за вчинення торгівлі людьми з метою як сексуальної, так і трудової експлуатації, та відсутністю заходів задля перешкоджання причетності державних службовців до торгівлі людьми.

Відповідно до статті 149 Кримінального кодексу України всі форми торгівлі людьми заборонено, а покарання за них є достатньо суворим і відповідає покаранням за інші тяжкі злочини. У 2008 році компетентні органи влади закінчили розгляд 80 кримінальних справ по торгівлі людьми порівняно з 95 справами у 2007 році. Кількість справ по торгівлі людьми з метою трудової експлуатації збільшилась з 23 у 2007 році до 53 - у 2008. Україна повідомила про 99 засуджених осіб порівняно з 128 особами у 2007 році. Середній термін ув'язнення, застосований до торгівців людьми, складав 6 років, хоча тільки 39% осіб було засуджено до реального відбуття покарання. Двоє осіб, які вчинили торгівлю людьми з найбільш обтяжуючими обставинами, були засуджені до штрафу. У 2008 році Генеральна прокуратура провела оцінку підтримки державного обвинувачення у судах і закликала прокурорів уважніше ставитися до таких справ. Академія суддів внесла

заняття щодо проблеми торгівлі людьми до програми професійного навчання суддів, а Міністерство внутрішніх справ проводило постійні навчання для своїх працівників щодо підвищення обізнаності у проблемі торгівлі людьми.

Широко розповсюджена корупція у правоохоронних органах залишається серйозною перешкодою для ефективнішої протидії торгівлі людьми в Україні. Недержавні організації повідомили, що найчастіше корупція є проблемою у відносинах з прокурорами та суддями, хоча Уряд не надав інформації про жодну кримінальну справу, розслідувану, передану до суду, або закінчену обвинувальним вироком щодо державних службовців, причетних до торгівлі людьми.

Захист

Заходи України щодо захисту потерпілих залишалися великою мірою залежними від фінансування міжнародними донорами у звітному періоді. У той час, коли однією з цілей Урядової програми з протидії торгівлі людьми на 2007-2010 роки було надання допомоги жертвам торгівлі людьми, Уряд не розробив механізм перенаправлення або забезпечення достатнього фінансування для такої допомоги. Через програми, фінансовані донорами, і деякі державні програми іноземні та місцеві потерпілі від торгівлі людьми отримали можливість перебувати у притулку, отримати медичну, психологічну, правову допомогу та послуги з працевлаштування. Уряд поміщав дітей - жертв торгівлі людьми у тимчасові притулки для безпритульних дітей, що не надають спеціалізованих послуг для постраждалих від торгівлі людьми. Місцева влада надавала несистематичну матеріальну допомогу у сфері захисту потерпілих. Уряд не запровадив механізму для випереджувальної ідентифікації потерпілих. У той час, коли Уряд підтримував заохочення постраждалих до участі у розслідуванні через програму захисту свідків, на практиці така програма рідко застосовувалася через відсутність коштів та відповідного розуміння у прокурорів.

У 2008 році МОМ у співпраці з місцевими партнерами зареєструвала 820 жертв торгівлі, у тому числі 32 особи, які постраждали від торгівлі людьми в межах України. За інформацією МОМ 295 з 820 постраждалих брали участь у кримінальному судочинстві. Хоча не було жодного повідомлення про те, що жертви піддавалися покаранню за незаконні дії, вчинені в результаті їхнього залучення до торгівлі людьми, надходила інформація про те, що права потерпілих не були дотримані та захищені у повному обсязі в суді. Український уряд не надав іноземцям-жертвам торгівлі людьми правових альтернатив їхньому поверненню до країн, де вони можуть бути піддані покаранню, або де їх можуть спіткати труднощі.

Запобігання

Протягом звітної періоду держава досягла певних скромних успіхів у запобіганні торгівлею людьми. У 2008 році Уряд витратив приблизно 34 431 доларів США на тиражування та розповсюдження інформаційних матеріалів для підвищення обізнаності з проблемою серед потенційних жертв. Уряд також співпрацював з місцевими телевізійними каналами з метою трансляції соціальної реклами та інформаційних програм, спрямованих на підвищення обізнаності з проблемою. Спеціальних інформаційних кампаній, спрямованих на потенційних користувачів послуг секс-індустрії або примусової праці, не проводилося. Невідповідне фінансування, відсутність індикаторів оцінки й інші проблеми перешкоджали реалізації державної програми протидії торгівлі людьми у 2008 році. Місцева влада у Херсоні надала певну фінансову підтримку місцевій інформаційній кампанії. Міністерство внутрішніх справ провело у 2008 році дві операції, спрямовані на ідентифікацію та запобігання участі українців та громадян інших держав у секс-туризмі. У 2008 році Українська Національна Академія оборони у співпраці з МОМ провела п'ять тренінгів з протидії торгівлі людьми для українських миротворців, які від'їжджають на виконання міжнародних завдань.

[УКРАЇНА \(Контрольний список другої групи\) \(англ.\)](#)

[Сторінка Доповіді про торгівлю людьми на веб-сайті Держдепартаменту США](#)